

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (นสพ.) Human Rights and Development Foundation

เลขที่ 109 ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
109 Soi Sitthichon, Suthisarnwinichai Road, Samsennok, Huaykwang. Bangkok 10310
Tel: (+662)277 6882/277 6887 Fax: (+662)277 6882 ext 108 E-mail: info@hrdfoundation.org

เผยแพร่ วันที่ 25 ตุลาคม 2559

ใบแจ้งข่าว

ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายืน จำคุก 22 ปี 6 เดือน อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล พร้อมมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายสามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมในข้อหาค้ำมนุษย์ ขาวโรฮิงญา

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559 ศาลจังหวัดสงขลาได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 (คดีหมายเลขดำที่ คม. 2/2559 หมายเลขแดงที่ 1100/2559) กรณีที่นายอนัส หะยีมะแซ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น ที่ให้จำคุกนายอนัส เป็นเวลา 22 ปี 6 เดือน กรณีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยความผิดต่อชีวิตและเสรีภาพ และพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 พร้อมให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่ขาวโรฮิงญา ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (รายละเอียดเพิ่มเติมคำพิพากษาศาลชั้นต้น <http://hrdfoundation.org/?p=1388&lang=en>)

ศาลอุทธรณ์ภาค 9 มีคำพิพากษา โดยสรุปว่า

1. การกระทำของจำเลย เป็นเพียงการลักลอบนำคนข้ามแดนโดยผิดกฎหมายหรือไม่ ศาลเห็นว่า จากพฤติการณ์ในคดี คนร้ายนอกจากเป็นการพาคนข้ามแดนโดยผิดกฎหมายคนเข้าเมืองแล้ว ยังเริ่มจากการมีนายหน้าไปหลอกลวง ชักจูง โน้มน้าวให้ผู้เสียหายเดินทางออกจากประเทศเมียนมาร์ โดยระหว่างทางบนเรือและในแคมป์มีการใช้ความรุนแรง ช่มชู้ ทำร้าย เพื่อให้ผู้เสียหายแจ้งให้ญาตินำเงินมาให้ รวมถึงมีการควบคุมด้วยอาวุธปืน เพื่อไม่ให้ผู้เสียหายออกนอกพื้นที่ จึงเห็นได้ว่าผู้เสียหายไม่มีอำนาจตัดสินใจใดๆและต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของคนร้าย เพื่อให้ญาตินำเงินมาแลกกับอิสรภาพ ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและถือได้ว่าเป็นการเรียกค่าไถ่ จึงไม่ใช่ลักษณะของการลักลอบพาคนข้ามแดนโดยผิดกฎหมายเพียงประการเดียว
2. **คดีนี้ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ร่วมกับพวกซึ่งเป็นขาวโรฮิงญา ได้ถูกล่อลวงนำตัวมาจากประเทศเมียนมาร์และบังคลาเทศ มีลักษณะความผิดเป็นองค์รอาชญากรรมข้ามชาติ และมีผู้เสียหายจำนวนมาก** ตามพฤติการณ์ย่อมต้องทำเป็นขบวนการ มีผู้สมคบและต้องกระทำความผิดมากกว่าสองคนขึ้นไป จากคำให้การของพยานรวมถึงรายงานของพนักงานสอบสวน พบว่าก่อนเกิดเหตุในคดีนี้ มีการนำขาวโรฮิงญามากักในสถานที่ของนายปัจจุบัน อังโชติพันธุ์ หรือโกใต้ ซึ่งมีผู้กระทำความผิดหลายคนประกอบด้วยนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มม็อบและกลุ่มชาวบ้านในท้องถิ่น รวมถึงในช่วงเวลาเกิดเหตุและก่อนหน้าวันเกิดเหตุ ตามรายงานการสอบสวนมีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างคนร้ายที่ทำหน้าที่รับเงินกับจำเลยในคดีหลายครั้ง ย่อมบ่งชี้ได้ว่าจำเลยรู้จักและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในคดีนี้

3. ในส่วนความผิดฐานสมคบกันเพื่อค้ำมนุษย์ เมื่อผู้กระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ก็เป็นความผิดตามกฎหมายแล้ว และหากผู้สมคบผู้ใดได้ลงมือกระทำความผิดตามที่ได้สมคบ ผู้ร่วมสมคบทุกคนต้องรับผิดชอบด้วย
4. ตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าการกระทำความผิดของจำเลยในข้อหาค้ำมนุษย์เป็นโทษหนักที่สุดให้ลงโทษในข้อหาค้ำมนุษย์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ตามกฎหมายแล้วการกระทำความผิดข้อหาเรียกค่าไถ่มีโทษเป็นการกระทำที่มีโทษหนักกว่าจึงให้เปลี่ยนคำพิพากษาเป็นให้ลงโทษจำเลยในข้อเรียกค่าไถ่แทนข้อหาค้ำมนุษย์ โดยให้พิพากษามีโทษเท่าเดิมคือ จำคุก 22 ปี 6 เดือนและให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย 126,900 บาท

อนึ่งในคดีนี้ มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ได้จัดทนายความให้ความช่วยเหลือชาวโรฮิงญาผู้เสียหาย โดยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดสงขลา ขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดี ศาลจังหวัดสงขลาอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีได้ในข้อหาต่างๆ แต่ไม่อนุญาตให้เป็นโจทก์ร่วมในข้อหาค้ำมนุษย์ โดยให้เหตุผลว่า ข้อหาดังกล่าวเป็นการกระทำผิดต่อรัฐ เอกชนไม่ใช่ผู้เสียหาย แต่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในข้อหาค้ำมนุษย์ ได้ โดยพิจารณาว่า “แม้ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 จะเป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองรัฐและความสงบสุขเรียบร้อยของสังคมส่วนรวม กับบัญญัติขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติและพิธีสารที่ประเทศเข้าผูกพัน แต่องค์ประกอบความผิดข้อหาค้ำมนุษย์เป็นการกระทำที่บังคับเอากับตัวบุคคล โดยมีผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ หรือทรัพย์สิน ของผู้เสียหาย อีกทั้งกฎหมายฉบับดังกล่าวได้บัญญัติถึงสิทธิของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน การร้องขอความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพด้วย จึงมิใช่ความผิดที่มีเพียงรัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย แต่บุคคลผู้ซึ่งตกเป็นเหยื่อย่อมเป็นผู้เสียหายด้วย ผู้เสียหายจึงมีสิทธิเข้าเป็นโจทก์ร่วมในความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ได้”

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ : นายปภพ เสียมหาญ ผู้ประสานงาน โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา โทรศัพท์094-5485306, E-mail mthaim420@gmail.com